

Unioni de is Comunas de su Partiolia e de su Campidanu de Bàsciu

Progetu "Sa Lingua Sarda 2", Avisu TuLIS - Annualidadi 2023

Comunu de Barrabi

Comunu de Partiolia/Sici

Comunu de Donori

Comunu de Sordiana

Comunu de Sètimu

Comunu de Solèminis

Regioni Autònoma de Sardigna - Lei 482/99 e L.R. 22/2018

Su Comunu

Sa Scheda de su Comunu

Nùmeru de bividoris 6.564

Ita ddi nant a is bividoris Setimesus

Subrafaci 23,21 kmq

Artària 70 m a pillu de mari

Festa de su Santu Santu Pedru
(primu domìngu de Cabudanni)

Territòriu

Sètimu est postu, in mesu a bingias e mendulaus, a is làcanas de su pranu de su Partiolia, chi est totu coddus e montixeddus antigus.

A unus 13 km a tesu de Casteddu, su territòriu ammostat pranus mannus e fèrtilis, bonus meda po sa laurera.

Su Comunu tenit una popolatzioni de unus 6.576 bividoris e una subrafaci totali de kmq 23,21.

Sa parti antiga de sa bidda est totu a ingìriu de s'ingruxeri de su stradoni mannu, fata a trassa de poligono e cun sa crèsia manna in mesu in mesu.

Stòria

S'apostamentu umanu in su territòriu de Sètimu cummintzat in su Neolìticu tradu. A cussu tempus est seguru chi Sètimu fiat unu logu de importu mannu, cummenti s'amostant is arrastus de cussu chi depiat èssiri su nuraxi mannu in *Cucuru de Nuraxi*, aundi ant agatau arrastus meda de civilidadi nuraxesa, e su putzu sacru de interessu mannu.

Su nuraxi dd'iant sciusciau in tempus prus pagus antigus, e is perdas mannas chi ddu furmaiant ddas iant impreadas po fraigai domus, po serrai cortis e pratzas e po pesai is crèsias de sa bidda antiga. Candu is romanus iant conchistau sa Sardigna, iant ocupau Sètimu puru, fraighendi nci monumentus e incarrerendi servìtzius puru.

Sa bidda nostra, difatis, depiat èssiri stètia una bidda romana de interessu mannu, cummenti s'ammostant is arrastus chi, gei in su sèculu passau e oindì puru, si sighthint a agatai: in su 1880, in sa localidadi "Is Argiddas", iant agatau unu acuedotu romanu de muradura. Su nòmmini e totu de sa bidda benit de su tempus romanu. Difatis, *Septimo ab urbe lapide*, chi bolit nai sa de seti perdas de milla, amostaiat su tanti chi fiant a tesu Sètimu e Karalis (Casteddu), est a nai 7 millias.

In su tempus de su Mesuevu, Sètimu fiat parti de su Giudicau de Casteddu, e candu cussu dd'iant sconciau, in su 1257, iant postu sa bidda intre is territòrius a s'àtera parti de su mari de su Comunu de Pisa. In su 1324 sa bidda dd'iant pigada is Aragonesus e Giacomo d'Aragona dd'iat bèndia che fèudu a Berengario Carroz e a mulleri sua Teresa Gombal da Enteca, e cun su dinai de sa bèndida iant arrecasciau su casteddu de Santu Miali in Casteddu.

In su 1363 iant apariciau sa contea de Quirra, infeudada sèmpiri a is Carroz de Santu Miali e sa Bidda de Sètimu fiat parti de cussa; sa contea de Quirra, in su 1603 dd'iant mudada in Marchesau.

Is ùrtimus feudatàrius funt stètius is Centellos a in antis e is Osiro agoa. A custus dd'iant luiu in su 1839 (is documentus chi teneus no si faint cumprendi chini dd'iat luiu e ita totu fiat acontèssiu a pustis). Sètimu est oi puru unu logu de importu chi at chistiu, a sa trevessa de is biddas bixinas, su nùcleu prus antigu chene de ddu cambiai tropu in is bisuras ambientalis suas.

In prus, at chistiu cun còidu mannu is costumàntzias popularis antigas, avaloradas meda de su traballu de unus cantus setimesus afainaus in is manifestadas chi si praxint de prus, cumentis is sagras de Santu Giuanni Batista e de Santu Pedru, e sa ammosta de is drucis e de su pani, sa sagra de sa malavaxia e sa rassinnia de is costùminis antigus.